

Cuprins

TITLU PRELIMINAR	1
§1. Delimitarea temei și justificarea importanței acesteia	2
§2. Stadiul cercetării științifice în materia studiată	4
§3. Obiectivele unei cercetări monografice a regimului juridic al protecției mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi	6
§4. Considerații metodologice	6
TITLUL I. PARTICULARITĂȚILE POLUĂRII MEDIULUI MARIN	9
Capitolul I. Privire generală asupra poluării mediului marin	9
§1. Aspecte introductive	9
§2. Clasificarea formelor de poluare a mediului marin	10
§3. Considerații metodologice	11
Capitolul II. Formele poluării mediului marin	14
§1. Poluarea cauzată de surse aflate pe uscat	14
1.1. Sursele de poluare	14
1.2. Efectele poluării	16
1.3. Cauza Irlanda c. Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (Cauza Uzinei MOX)	18
§2. Poluarea cauzată prin exploatarea resurselor vii ale mărilor și oceanelor	20
2.1. Sursele de poluare	20
2.2. Efectele poluării	22
2.3. Cauza Chile c. Comunitatea Europeană (Cauza privind conservarea și exploatarea durabilă a peștelui-sabie în Pacificul de Sud-Est)	24
§3. Poluarea cauzată de exploatarea resurselor abiotice ale mărilor și oceanelor și ale platoului continental	26
3.1. Sursele de poluare	26
3.2. Efectele poluării	27

3.3. Cauza Malaysia c. Singapore (Cauza privind lucrările de polderizare în interiorul și în proximitatea Strâmătorii Johore) _____	29
§4. Poluarea cauzată de exploatarea navelor maritime și de transportul unor substanțe periculoase _____	31
4.1. Sursele de poluare _____	31
4.2. Efectele poluării _____	33
4.3. Cauza Erika _____	41
4.4. Cauza Prestige _____	42
§5. Poluarea cauzată prin deversarea și imersiunea deșeurilor și a substanțelor periculoase _____	43
5.1. Sursele de poluare _____	43
5.2. Efectele poluării _____	45

TITLUL II. INSTRUMENTE JURIDICE INTERNAȚIONALE DE PROTECȚIE A MEDIULUI MARIN ÎMPOTRIVA POLUĂRII CU HIDROCARBURI _____ 47

Capitolul I. Privire generală asupra cooperării internaționale în domeniul protecției mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi _____ 47

§1. Abordarea cronologică _____	47
§2. Abordarea funcțională _____	52
§3. Clasificarea instrumentelor internaționale de protecție a mediului marin împotriva poluării _____	53
§4. Considerații metodologice _____	57

Capitolul II. Principiile generale ale cooperării internaționale în domeniul protejării mediului marin împotriva poluării, reflectate în Convenția Națiunilor Unite asupra dreptului mării (Montego Bay, 1982) _____ 59

§1. Emergența principiilor generale ale cooperării internaționale în domeniul protejării mediului marin _____	59
1.1. Considerații generale _____	59
1.2. Convențiile de la Geneva (1958) _____	60
1.3. Convenția de la Montego Bay (1982) _____	63
§2. Principiile generale ale cooperării internaționale privind prevenirea poluării mediului marin _____	65
2.1. Considerații generale _____	65

2.2. Măsuri privind prevenirea poluării mediului marin din surse aflate pe uscat sau în atmosferă _____	68
2.3. Măsuri privind prevenirea poluării mediului marin prin exploatarea navelor maritime și prin transportul maritim al unor substanțe periculoase _____	69
2.3.1. Reguli privitoare la competența legislativă a statelor părți în vederea prevenirii, reducerii și controlului poluării de către nave _____	70
2.3.2. Reguli privitoare la partajarea competenței legislative și jurisdicționale între statele părți interesate în vederea asigurării aplicării eficiente a măsurilor de prevenire, reducere și control al poluării de către nave _____	72
2.3.3. Reguli procedurale privitoare la exercitarea atribuțiilor de prevenire, reducere și control al poluării de către nave _____	79
2.4. Măsuri privind prevenirea poluării mediului marin prin imersiune _____	80
2.5. Măsuri privind prevenirea poluării mediului marin prin exploatarea resurselor abiotice ale mărilor și oceanelor și ale platoului continental _____	82
§3. Principiile generale ale cooperării în vederea eliminării / limitării efectelor poluării mediului marin _____	84
§4. Principiile generale ale cooperării în vederea angajării răspunderii pentru poluarea mediului marin _____	85
4.1. Considerații generale _____	85
4.2. Răspunderea juridică pentru încălcarea unor norme de drept public privind protejarea și conservarea mediului marin _____	86
4.3. Răspunderea juridică pentru încălcarea unor norme de drept privat privind protejarea și conservarea mediului marin (Răspunderea civilă pentru daune produse prin poluarea mediului marin) _____	89
Capitolul III. Instrumente juridice internaționale cu vocație universală consacrate protecției mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi _____	92
<i>Secțiunea I. Instrumente juridice internaționale consacrate prevenirii poluării cu hidrocarburi a mediului marin _____</i>	<i>92</i>
§1. Începuturile cooperării internaționale în vederea prevenirii poluării cu hidrocarburi a mediului marin _____	92
§2. Convenția internațională privind prevenirea poluării de către nave (MARPOL 73/78) _____	95

XII Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi

2.1. Aspecte introductive	95
2.2. Structura Convenției MARPOL 73/78	97
2.3. Domeniul de aplicare al Convenției MARPOL 73/78	100
2.4. Măsurile de prevenire a poluării cu hidrocarburi a mediului marin instituite de Convenția MARPOL 73/78	102
2.4.1. Reguli privind construirea și echiparea navelor	102
2.4.2. Reguli privind verificarea și certificarea navelor	105
2.4.3. Reguli privind limitarea deversărilor operaționale de hidrocarburi	106
2.5. Constatarea și sancționarea încălcării prevederilor Convenției MARPOL 73/78	109
2.5.1. Reguli privind inspectarea navelor	110
2.5.2. Reguli privind constatarea și raportarea încălcărilor prescripțiilor Convenției	110
2.5.3. Reguli privind sancționarea încălcărilor prevederilor Convenției	111
2.5.4. Reguli privind reținerea sau întârzierea nejustificată produsă navelor	112
§3. Convenția pentru prevenirea poluării marine prin imersiunea deșeurilor sau a altor substanțe (Londra, 1972)	112
3.1. Aspecte introductive	112
3.2. Domeniul de aplicare al Convenției de la Londra (1972) / Protocolului (1996)	113
3.3. Măsurile de prevenire a poluării cu hidrocarburi a mediului marin instituite de Convenția de la Londra (1972) / Protocolul (1996)	115
3.4. Aplicarea prevederilor Convenției de la Londra (1972) / Protocolului (1996). Sancționarea încălcării acestora	116
<i>Secțiunea a II-a. Instrumente juridice internaționale consacrate cooperării în vederea eliminării / limitării efectelor poluării cu hidrocarburi a mediului marin</i>	
§1. Considerații generale	116
§2. Convenția internațională asupra intervenției în marea liberă în caz de accident antrenând sau putând antrena o poluare cu hidrocarburi (Bruxelles, 1969)	117
2.1. Aspecte introductive	117
2.2. Domeniul de aplicare al Convenției	118

2.3. Măsurile privind eliminarea / limitarea efectelor poluării cu hidrocarburi instituite de Convenție _____	119
2.4. Sancționarea încălcării prevederilor Convenției _____	120
§3. Convenția internațională privind pregătirea, răspunsul și cooperarea în caz de poluare cu hidrocarburi (Londra, 1990) _____	120
3.1. Aspecte introductive _____	120
3.2. Domeniul de aplicare al Convenției _____	121
3.3. Măsurile privind eliminarea / limitarea efectelor poluării cu hidrocarburi instituite de Convenție _____	121
3.4. Aplicarea prevederilor Convenției _____	123
<i>Secțiunea a III-a. Instrumente juridice internaționale consacrate instituirii unor mecanisme de angajare a răspunderii pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____</i>	123
§1. Considerații generale _____	123
§2. Convenția internațională privind răspunderea civilă pentru daunele produse prin poluarea cu hidrocarburi (Bruxelles, 1969) _____	125
§3. Convenția internațională pentru constituirea unui Fond internațional de indemnizare pentru daunele produse prin poluarea cu hidrocarburi (Bruxelles, 1971) _____	128
§4. Convenția internațională privind răspunderea civilă pentru prejudicii datorate poluării cu hidrocarburi utilizate pentru propulsia navei (Londra, 2001) _____	130
Capitolul IV. Instrumente juridice internaționale cu vocație regională consacrate protecției mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi _____	131
<i>Secțiunea I. Configurarea sistemului regional de protecție a mediului marin _____</i>	<i>131</i>
§1. Considerații generale _____	131
§2. Programul Națiunilor Unite pentru Mările Regionale _____	132
<i>Secțiunea a II-a. Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi la nivel regional european. Studii de caz _____</i>	<i>138</i>
§1. Considerații generale _____	138
§2. Convenția privind protecția Mării Negre împotriva poluării (București, 1992) _____	140
2.1. Aspecte introductive _____	140

XIV Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi

2.2. Domeniul de aplicare al Convenției de la București	142
2.3. Măsuri de prevenire a poluării cu hidrocarburi a mediului marin al Mării Negre instituite prin Convenția de la București	143
2.4. Măsuri privind eliminarea / limitarea efectelor poluării cu hidrocarburi instituite prin Convenția de la București	146
2.5. Măsuri privind angajarea răspunderii pentru daunele cauzate prin poluarea mediului marin instituite prin Convenția de la București	150
§3. Convenția privind protecția mediului marin și a litoralului Mării Mediterane (Barcelona, 1995)	150
3.1. Aspecte introductive	150
3.2. Domeniul de aplicare al Convenției de la Barcelona	152
3.3. Măsuri de prevenire a poluării cu hidrocarburi a mediului marin al Mării Mediterane instituite prin Convenția de la Barcelona	153
3.4. Măsuri privind eliminarea / limitarea efectelor poluării cu hidrocarburi instituite prin Convenția de la Barcelona	158
3.5. Măsuri privind angajarea răspunderii pentru daunele cauzate prin poluarea mediului marin instituite prin Convenția de la Barcelona	161
§4. Convenția privind protecția mediului marin în zona Mării Baltice (Helsinki, 1992)	161
4.1. Aspecte introductive	161
4.2. Domeniul de aplicare al Convenției de la Helsinki	162
4.3. Măsuri de prevenire a poluării cu hidrocarburi a mediului marin în zona Mării Baltice instituite prin Convenția de la Helsinki	163
4.4. Măsuri privind eliminarea / limitarea efectelor poluării cu hidrocarburi instituite de Convenția de la Helsinki	165
4.5. Măsuri privind angajarea răspunderii pentru daunele cauzate prin poluarea mediului marin instituite de Convenția de la Helsinki	167
§5. Convenția privind protecția mediului marin al Atlanticului de Nord-Est (Paris, 1992)	167
5.1. Aspecte introductive	167

5.2. Domeniul de aplicare al Convenției OSPAR _____	169
5.3. Măsuri de prevenire a poluării cu hidrocarburi a mediului marin al Atlanticului de Nord-Est instituite prin Convenția OSPAR _____	171
5.4. Măsuri privind eliminarea / limitarea efectelor poluării cu hidrocarburi instituite prin Convenția OSPAR _____	172
5.5. Măsuri privind eliminarea / limitarea efectelor poluării cu hidrocarburi instituite prin Acordul privind cooperarea în lupta împotriva poluării Mării Nordului cu hidro- carburi și alte substanțe periculoase (Bonn, 1983) _____	173
5.5.1. Aspecte introductive. Domeniul de aplicare al Acordului de la Bonn _____	173
5.5.2. Măsuri de combatere a poluării instituite de Acordul de la Bonn _____	174
5.6. Măsuri privind angajarea răspunderii pentru daunele cauzate prin poluarea mediului marin instituite de Convenția OSPAR _____	176
§6. Convenția cadru privind protecția mediului marin al Mării Caspice (Teheran, 2003) _____	176
6.1. Aspecte introductive _____	176
6.2. Domeniul de aplicare al Convenției de la Teheran _____	177
6.3. Măsuri de prevenire a poluării cu hidrocarburi a mediului marin al Mării Caspice instituite prin Convenția de la Teheran _____	178
6.4. Măsuri privind eliminarea / limitarea efectelor poluării cu hidrocarburi instituite prin Convenția de la Teheran _____	178
6.5. Măsuri privind angajarea răspunderii pentru daunele cauzate prin poluarea mediului marin instituite de Convenția de la Teheran _____	179
Capitolul V. Măsuri adoptate la nivel național în vederea aplicării instrumentelor juridice internaționale de protecție a mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi _____	180
<i>Secțiunea I. Configurarea sistemului național de protecție a mediului marin _____</i>	<i>180</i>
§1. Consacrarea normativă a dreptului la un mediu sănătos și a obligației corelative de protecție a mediului înconjurător _____	180

§2. Consacrarea normativă a obligației de protecție a mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi _____	182
<i>Secțiunea a II-a. Măsurile adoptate la nivel național în vederea aplicării instrumentelor juridice internaționale consacrate prevenirii poluării cu hidrocarburi a mediului marin _____</i>	
§1. Considerații generale _____	183
§2. O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului _____	184
§3. Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României _____	185
§4. O.U.G. nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonei costiere _____	187
§5. O.G. nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare _____	187
<i>Secțiunea a III-a. Măsurile adoptate la nivel național în vederea aplicării instrumentelor juridice internaționale consacrate eliminării / limitării efectelor poluării cu hidrocarburi a mediului marin _____</i>	
§1. Considerații generale _____	189
§2. O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului _____	190
§3. Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contigue și al zonei economice exclusive ale României _____	190
§4. O.U.G. nr. 202/2002 privind gospodărirea integrată a zonei costiere _____	190
§5. Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 1730/2001 privind aprobarea sistemelor de raportare a incidentelor în care sunt implicate nave maritime care transportă mărfuri periculoase, substanțe dăunătoare și / sau poluanți marini _____	194
§6. O.G. nr. 33/2004 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Române de Intervenții și Salvare Navală – ARISN _____	196
§7. O.G. nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare _____	197
<i>Secțiunea a IV-a. Măsurile adoptate la nivel național în vederea aplicării instrumentelor juridice internaționale consacrate instituirii unor mecanisme de angajare a</i>	

<i>răspunderii pentru daunele create prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin</i> _____	198
§1. Considerații generale _____	198
§2. O.U.G. nr. 195/2005 privind protecția mediului _____	199
§3. Legea nr. 17/1990 privind regimul juridic al apelor maritime interioare, al mării teritoriale, al zonei contiguae și al zonei economice exclusive ale României _____	200
§4. O.G. nr. 42/1997 privind transportul maritim și pe căile navigabile interioare _____	200
§5. H.G. nr. 1232/2000 pentru aprobarea Normelor metodologice de implementare a prevederilor Convenției internaționale privind răspunderea civilă pentru pagubele produse prin poluare cu hidrocarburi, 1992 (CLC 1992) _____	201

TITLUL III. INSTRUMENTE JURIDICE DE PROTECȚIE A MEDIULUI MARIN ÎMPOTRIVA POLUĂRII CU HIDROCARBURI ADOPTATE LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE _____ **202**

Capitolul I. Privire generală asupra protecției mediului la nivelul Uniunii Europene _____	202
§1. Considerații generale _____	202
§2. Considerații metodologice _____	203
§3. Evoluția politicii Uniunii Europene în domeniul protecției mediului înconjurător _____	204
3.1. Începuturile construcției europene și problema mediului înconjurător _____	204
3.1.1. Tratatul de la Roma instituind Comunitatea Economică Europeană (TCEE/TCE) _____	205
3.1.2. Primele programe comunitare de mediu și consacrarea unei politici de mediu prin jurisprudența Curții de Justiție a Comunităților Europene _____	207
3.2 Actul Unic European. Competența Comunității Economice Europene de a adopta măsuri privind protecția mediului _____	208
3.3. Tratatul de la Maastricht. Consacrarea protecției mediului ca obiectiv esențial al Comunității Europene. Înscrierea politicii de mediu în rândul politicilor comunitare _____	210
3.4. Tratatul de la Amsterdam. Uniformizarea procedurii legislative în domeniul mediului _____	213

3.5. Tratatul de la Nisa _____	215
3.6 Tratatul instituind o Constituție pentru Europa _____	216
3.7. Tratatul de la Lisabona _____	217

Capitolul II. Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi reflectată în instrumentele internaționale ce

angajează Uniunea Europeană sau statele membre _____	220
§1. Considerații generale _____	220
§2. Regimul juridic al acordurilor încheiate de către Uniunea Europeană pe planul cooperării internaționale în domeniul protecției mediului _____	222
2.1. Competența Uniunii Europene de a încheia acorduri internaționale în domeniul protecției mediului. Temeiul juridic al acestei competențe _____	222
2.2. Procedura de încheiere de către Uniune a acordurilor internaționale în domeniul protecției mediului _____	223
2.3. Poziția ocupată de acordurile internaționale încheiate de către Uniunea Europeană în cadrul ordinii juridice a acestora _____	225
§3. Regimul juridic al acordurilor încheiate de către statele membre pe planul cooperării internaționale în domeniul protecției mediului _____	226
3.1. Regimul juridic al acordurilor încheiate ulterior dobândirii statutului de stat membru al Uniunii Europene _____	226
3.2. Regimul juridic al acordurilor încheiate anterior dobândirii statutului de stat membru al Uniunii Europene _____	226
§4. Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi prin intermediul acordurilor internaționale încheiate de către Uniunea Europeană sau de către statele membre, dar cu autorizarea acestora _____	227
4.1. Aspecte introductive _____	227
4.2. Acorduri adoptate la nivel universal _____	228
4.3. Acorduri adoptate la nivel regional _____	229
§5. Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi prin intermediul acordurilor internaționale încheiate, individual, de către state membre ale Uniunii Europene _____	232
5.1. Aspecte introductive _____	232

5.2. Acorduri adoptate la nivel universal _____	233
5.3. Acorduri adoptate la nivel regional _____	235
Capitolul III. Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi reflectată în legislația Uniunii Europene _____	236
§1. Considerații generale _____	236
§2. Programele de acțiune pentru mediu adoptate la nivelul Uniunii Europene _____	237
2.1. Aspecte introductive _____	237
2.2. Primul program de acțiune pentru mediu (1973-1976) _____	237
2.2.1. Conținutul primului Program de acțiune pentru mediu _____	238
2.2.2. Natura juridică a primului program de acțiune pentru mediu _____	239
2.3. Cel de-al doilea Program de acțiune pentru mediu (1977-1981) _____	241
2.3.1. Conținutul celui de-al doilea Program de acțiune pentru mediu _____	241
2.3.2. Natura juridică a celui de-al doilea Program de acțiune pentru mediu _____	241
2.4. Cel de-al treilea Program de acțiune pentru mediu (1982-1986) _____	242
2.4.1. Conținutul celui de-al treilea Program de acțiune pentru mediu _____	242
2.4.2. Natura juridică a celui de-al treilea Program de acțiune pentru mediu _____	243
2.5. Cel de-al patrulea program de mediu (1987-1992) _____	243
2.5.1. Conținutul celui de-al patrulea Program de acțiune pentru mediu _____	243
2.5.2. Natura juridică a celui de-al patrulea Program de acțiune pentru mediu _____	244
2.6. Cel de-al cincilea Program de acțiune pentru mediu (1992-2002) _____	244
2.6.1. Conținutul celui de-al cincilea Program de acțiune pentru mediu _____	245
2.6.2. Natura juridică a celui de-al cincilea Program de acțiune pentru mediu _____	246
2.7. Cel de-al șaselea Program de acțiune pentru mediu (2002-2012) _____	246
2.7.1. Conținutul celui de-al șaselea program de acțiune pentru mediu _____	247

2.7.2. Natura juridică a celui de-al șaselea program de acțiune pentru mediu _____	249
§3. Reglementări adoptate de Uniune în domeniul prevenirii poluării cu hidrocarburi a mediului marin _____	251
3.1. Regulamentul (CE) nr. 417/2002 al Parlamentului european și al Consiliului privind accelerarea introducerii cerințelor referitoare la coca dublă sau a unor standarde de proiectare echivalente pentru petrolierele cu cocă simplă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2978/94 al Consiliului _____	252
3.1.1. Aspecte introductive _____	252
3.1.2. Durata termenului de conformare pentru implementarea prevederilor referitoare la coca dublă _____	253
3.1.3. Consecința nerespectării termenului de conformare pentru implementarea prevederilor referitoare la coca dublă _____	253
3.1.4. Excepții de la aplicarea interdicțiilor în cazul nerespectării termenului de conformare pentru implementarea prevederilor referitoare la coca dublă _____	254
3.2. Regulamentul (CE) nr. 391/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind normele și standardele comune pentru organizațiile cu rol de inspecție și control al navelor _____	254
3.2.1. Aspecte introductive _____	254
3.2.2. Organisme cu atribuții privind inspecția, supravegherea tehnică și certificarea conformității navelor cu prevederile convențiilor internaționale _____	255
3.3. Directiva 95/21/CE a Consiliului privind punerea în aplicare, în ceea ce privește navele care fac escală în porturile comunitare sau în apele care intră sub jurisdicția statelor membre, a standardelor internaționale privind siguranța maritimă, prevenirea poluării și condițiile de viață și de muncă de la bordul navelor (controlul statului de port) _____	257
3.3.1. Aspecte introductive _____	257
3.3.2. Competența statului portului _____	259
3.4. Directiva 2000/59/CE a Parlamentului european și a Consiliului privind instalațiile portuare de preluare a deșeurilor provenite din exploatarea navelor și a reziduurilor de încărcătură _____	262
3.4.1. Aspecte introductive _____	262

3.4.2. Obligații cu privire la instalațiile de preluare a deșeurilor provenite din exploatarea navelor și a reziduurilor de încărcătură ce revin statului portului	263
3.4.3. Obligații cu privire la instalațiile de preluare a deșeurilor provenite din exploatarea navelor și a reziduurilor de încărcătură ce revin navelor ce fac escală într-un port al Uniunii	265
3.5. Directiva 2005/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind poluarea cauzată de nave și introducerea unor sancțiuni în caz de încălcare	266
3.5.1. Aspecte introductive	266
3.5.2. Măsuri de prevenire a poluării mediului marin de către nave și de sancționare a încălcărilor	268
3.5.3. Competența de aplicare a măsurilor de prevenire a poluării mediului marin de către nave și de sancționare a încălcărilor	269
3.6. Regulamentul (CE) nr. 1406/2002 al Parlamentului european și al Consiliului privind instituirea Agenției Europene pentru Securitatea Maritimă	270
3.6.1. Aspecte introductive	270
3.6.2. Organizarea și funcționarea Agenției Europene pentru Securitatea Maritimă	271
3.7. Regulamentul (CE) nr. 2099/2002 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui Comitet pentru siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave (COSS) și de modificare a regulamentelor privind siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave	272
3.7.1. Aspecte introductive	272
3.7.2. Rolul Comitetului pentru siguranța maritimă și prevenirea poluării de către nave (COSS)	272
3.7.3. Măsuri privind încorporarea instrumentelor internaționale în legislația maritimă a Uniunii	273
§4. Reglementări adoptate de Uniune în domeniul limitării / eliminării efectelor poluării cu hidrocarburi a mediului marin	274
4.1. Directiva 2002/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unui sistem comunitar de monitorizare și informare privind traficul navelor maritime și de abrogare a Directivei 93/75/CEE a Consiliului	274

XXII Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi

4.1.1. Aspecte introductive	274
4.1.2. Reguli privind semnalizarea și urmărirea navelor și notificarea mărfurilor periculoase și poluante aflate la bord	275
4.1.3. Reguli privind monitorizarea navelor potențial periculoase și intervenția în caz de incidente și accidente pe mare	276
§5. Reglementări adoptate de Uniune în domeniul angajării răspunderii și al reparării prejudiciului cauzat prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin	278
5.1. Propunerea de Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind instituirea unui Fond de indemnizare pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi în apele europene și alte măsuri complementare	278
5.1.1. Aspecte introductive	278
5.1.2. Mecanismul de angajare a răspunderii și de reparare a prejudiciului cauzat prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin	279

TITLUL IV. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ PENTRU POLUAREA CU HIDROCARBURI A MEDIULUI MARIN 280

Capitolul I. Privire generală asupra regimului juridic al răspunderii pentru poluarea cu hidrocarburi a mediului marin	280
§1. Considerații generale	280
§2. Formele răspunderii juridice pentru poluarea mediului marin, cu privire specială asupra poluării cu hidrocarburi	281
2.1. Răspunderea civilă pentru daune aduse mediului, cu privire specială asupra poluării cu hidrocarburi a mediului marin	281
2.1.1. Reglementări internaționale	283
2.1.2. Reglementări interne	287
2.2. Răspunderea contravențională pentru poluarea mediului marin, cu privire specială asupra poluării cu hidrocarburi	287
2.2.1. Reglementări internaționale	288
2.2.2. Reglementări interne	289
2.3. Răspunderea penală pentru poluarea mediului marin, cu privire specială asupra poluării cu hidrocarburi	292

2.3.1. Reglementări internaționale _____	292
2.3.2. Reglementări interne _____	294
Capitolul II. Regimul juridic al răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin în dreptul internațional _____	296
<i>Secțiunea I. Pluralitatea regimurilor juridice de angajare a răspunderii civile și de indemnizare a victimelor poluării cu hidrocarburi _____</i>	<i>296</i>
<i>Secțiunea a II-a. Regimul de drept comun al răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin în dreptul internațional _____</i>	<i>298</i>
§1. Considerații generale _____	298
§2. Condițiile răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	298
2.1. Aspecte introductive _____	298
2.2. Incidentul antrenând o poluare cu hidrocarburi _____	300
2.3. Dauna cauzată prin poluarea cu hidrocarburi _____	302
2.4. Legătura de cauzalitate dintre incident și daună _____	308
2.5. Problema culpei _____	308
§3. Subiectele răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	312
3.1. Aspecte introductive _____	312
3.2. Subiectul pasiv al răspunderii pentru daunele cauzate prin poluare cu hidrocarburi _____	313
3.3. Subiectul activ al răspunderii pentru daunele cauzate prin poluare cu hidrocarburi _____	319
§4. Efectul răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin (obligația de reparare a prejudiciului) _____	327
4.1. Regimul de drept comun _____	328
4.1.1. Corelația dintre regula limitării răspunderii și principiul reparării integrale a prejudiciului _____	328
4.1.2. Condițiile limitării răspunderii proprietarului navei _____	330
4.1.3. Cuantumul despăgubirii acordate _____	332
4.2. Regimul special _____	333
4.3. Obligația obținerii unei asigurări sau a unei alte garanții financiare pentru a acoperi răspunderea pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi _____	335

XXIV Protecția mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi

4.3.1. Condiții pentru existența obligației de obținere a unei asigurări sau a unei alte garanții financiare pentru a acoperi răspunderea pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi _____	335
4.3.2. Procedura de eliberare a certificatului de asigurare sau altă garanție financiară în legătură cu răspunderea civilă pentru pagubele produse prin poluare cu hidrocarburi _____	336
4.3.3. Încetarea valabilității certificatului de asigurare sau altă garanție financiară _____	338
4.3.4. Corelația dintre obligația obținerii unei asigurări sau a unei alte garanții financiare și obligația depunerii unui fond în vederea limitării răspunderii _____	339
§5. Cauzele exoneratoare de răspunderea civilă pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	340
5.1. Forța majoră stricto sensu _____	342
5.2. Fapta terțului _____	343
5.3. Fapta victimei _____	345
§6. Aspecte procesuale privind angajarea răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	346
6.1. Determinarea competenței jurisdicționale _____	346
6.2. Elementele acțiunii civile _____	348
6.2.1. Obiectul și cauza acțiunii _____	348
6.2.2. Subiectele acțiunii civile _____	349
6.3. Prescripția dreptului la acțiune _____	351
6.4. Legea aplicabilă procedurii de judecată _____	352
6.4.1. Cererea de chemare în judecată _____	352
6.4.2. Citarea și comunicarea actelor de procedură _____	352
6.4.3. Întâmpinarea și regimul juridic al apărărilor _____	353
6.4.4. Regimul juridic al probelor _____	354
6.4.5. Proba legii străine _____	355
6.4.6. Regimul juridic al căilor de atac _____	357
6.4.7. Regimul juridic al executării silite _____	357
6.5. Recunoașterea și încuviințarea executării unei hotărâri străine prin care au fost acordate despăgubiri pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi _____	358
<i>Secțiunea a III-a. Regimul special de reparare a daunelor prin intermediul Fondurilor internaționale de indemnizare pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi _____</i>	<i>359</i>
§1. Evoluția Fondurilor internaționale de indemnizare pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi _____	359

1.1. Aspecte introductive	359
1.2. Originile Fondurilor internaționale de indemnizare pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi	360
1.3. IOPC Fund (1971)	363
1.4. IOPC Fund (1992)	365
1.5. Supplementary Fund (2003)	366
1.6. Trei fonduri de indemnizare, un set unic de principii	367
1.7. Noile mecanisme voluntare de indemnizare: STOPIA 2006 și TOPIA 2006	368
§2. Organizarea și funcționarea Fondurilor internaționale de indemnizare pentru pagubele produse prin poluarea cu hidrocarburi	370
2.1. Enumerarea organelor cu atribuții de conducere și de gestiune a Fondurilor internaționale de indemnizare	370
2.2. Adunarea	370
2.3. Secretariatul	373
2.4. Comitetul executiv	374
2.5. Consiliul de administrație	375
§3. Finanțarea Fondurilor internaționale de indemnizare pentru daunele produse prin poluarea cu hidrocarburi	376
3.1. Aspecte introductive	376
3.2. Condițiile nașterii obligației de finanțare a fondurilor internaționale de indemnizare	376
3.3. Mecanismul de determinare a nivelului contribuției la finanțarea fondurilor de indemnizare	378
§4. Rolul Fondurilor internaționale de indemnizare pentru daunele produse prin poluarea cu hidrocarburi	380
4.1. Aspecte introductive	380
4.2. Condițiile reparării daunei cauzate prin poluarea cu hidrocarburi	381
4.3. Subiectele obligației de reparare a prejudiciului cauzat prin poluarea cu hidrocarburi	383
4.4. Întinderea obligației de reparare a prejudiciului cauzat prin poluarea cu hidrocarburi	384
4.5. Cauzele de înlăturare a obligației de reparare a prejudiciului cauzat prin poluarea cu hidrocarburi	384

§5. Aspecte procedurale privind repararea prejudiciului cauzat prin poluarea cu hidrocarburi de către Fondurile internaționale de indemnizare _____	386
5.1. Aspecte introductive _____	386
5.2. Procedura administrativă de reparare a prejudiciului cauzat prin poluarea cu hidrocarburi de către Fondurile internaționale de indemnizare _____	387
5.2.1. Sediul materiei _____	387
5.2.2. Depunerea cererii de indemnizare _____	387
5.2.3. Evaluarea cererii de indemnizare _____	389
5.3. Procedura judiciară de reparare a prejudiciului cauzat prin poluarea cu hidrocarburi de către Fondurile internaționale de indemnizare _____	391
5.3.1. Precizări prealabile _____	391
5.3.2. Determinarea competenței jurisdicționale _____	391
5.3.3. Elementele acțiunii civile _____	392
5.3.4. Prescripția dreptului la acțiune _____	393
5.3.5. Legea aplicabilă procedurii de judecată _____	393
5.3.6. Recunoașterea și încuviințarea executării unei hotărâri străine prin care un Fond internațional de indemnizare a fost obligat la plata de despăgubiri pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi _____	394
<i>Secțiunea a IV-a. Regimul special de reparare a daunelor cauzate de scurgeri de combustibil petrolier provenite de la alte nave decât petrolierele _____</i>	<i>394</i>
§1. Considerații generale _____	394
§2. Condițiile răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	397
§3. Subiectele răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	398
3.1. Subiectul pasiv al răspunderii _____	398
3.2. Subiectul activ al răspunderii _____	399
§4. Efectul răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin (obligația de reparare a prejudiciului) _____	399
4.1. Limitarea răspunderii armatorului _____	399
4.2. Obligația obținerii unei asigurări sau a unei alte garanții financiare pentru a acoperi răspunderea pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi _____	402

§5. Cauzele exoneratoare de răspunderea civilă pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	403
§6. Aspecte procesuale privind angajarea răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	403
6.1. Determinarea competenței jurisdicționale _____	403
6.2. Elementele acțiunii civile _____	404
6.3. Prescripția dreptului la acțiune _____	404
6.4. Legea aplicabilă procedurii de judecată _____	405
6.5. Recunoașterea și încuviințarea executării unei hotărâri străine prin care au fost acordate despăgubiri pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi _____	405
CONCLUZII _____	406
§1. Configurarea „rețelei organizate” a reglementărilor aplicabile protecției mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi _____	406
§2. Configurarea regimului juridic al răspunderii civile pentru daunele cauzate prin poluarea cu hidrocarburi a mediului marin _____	410
§3. Participarea României la „rețeaua organizată” a reglementărilor aplicabile protecției mediului marin împotriva poluării cu hidrocarburi _____	413
BIBLIOGRAFIE _____	417